

Memo

Aan: de Commissie Begroting 2025 gemeente Hattem

Van: Nicole van Zomeren, directeur-bestuurder Stichting Cultuurplein Noord Veluwe

Datum: maandag 21 oktober 2024

De cultuurcoach Hattem is een medewerker vanuit stichting Cultuurplein Noord Veluwe, in opdracht van de gemeente Hattem, mede gesubsidieerd vanuit de rijksregeling 'specifieke uitkering sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023–2026'.

De cultuurcoach verbindt de behoefte aan cultuureducatie vanuit de 6 Hattemse basisscholen met het aanbod vanuit lokale en regionale culturele instellingen en verenigingen. Lokale musea en erfgoedlocaties als het Anton Pieckmuseum, het Voerman stadsmuseum, de Dijkpoort, het Bakkerijmuseum, Molen de Fortuin, Heemkunde en de Stolpersteine.

De cultuurcoach heeft in de afgelopen jaren samen met alle betrokkenen een erfgoedleerlijn voor het onderwijs ontwikkeld, met als resultaat dat erfgoed door de (leer)jaren heen op elkaar aansluit én geborgd is op de Hattemse scholen. Voor iedere groep is er een bezoekles bij een erfgoedaanbieder in de eigen gemeente! En aan iedere bezoekles zijn voorbereidende lessen gekoppeld, passend bij de leeftijdsgroep, die in de klas uitgevoerd kunnen worden.

Om deze bezoeken ieder schooljaar te organiseren, heeft de cultuurcoach afstemming met de basisscholen en de vrijwilligers van de betrokken musea en erfgoedlocaties. De planning, de organisatie en de facturatie rondom deze bezoeken wordt door de cultuurcoach verzorgd. Zeker door de lokale musea en erfgoedlocaties met hun vele vrijwilligers, maar ook door de scholen wordt dit zeer gewaardeerd.

Sinds 2013 zet het Rijk, middels de regeling 'Cultuureducatie met Kwaliteit' (CMK) in op structureel en kwalitatief cultuuronderwijs. Cultuurplein is intermediair namens de provincie Gelderland om CMK in te zetten en de scholen hierbij te begeleiden. Iedere school heeft daartoe een leerkracht aangesteld als intern cultuur coördinator. De cultuurcoach van Cultuurplein gaat met hen in gesprek over hun visie op

cultuureducatie, hoe het aanbod past in het curriculum, past bij het team, en hoe het aansluit op de lesmethodes die worden gebruikt. Samen wordt afgestemd op welke manier het aanbod op maat kan worden ingezet.

De Cultuurcoach verzorgt de scholing van een leerkracht die wordt aangesteld als intern cultuur coördinator (ICC-er). Ook werkt de cultuurcoach aan de professionalisering van de ICC-er en zorgt voor de continuïteit van de kennis over cultureel erfgoed en de lokale mogelijkheden, bij het bestaande team ICC-ers, maar ook bij verloop onder hen.

Met de inzet van de Cultuurcoach verhogen we de kwaliteit van cultuureducatie binnen het basisonderwijs in Hattem en laten we kinderen kennis maken met kunst, cultuur en erfgoed, zowel actief, receptief als reflectief. We betrekken daarbij nadrukkelijk het netwerk van Hattemse cultuuraanbieders en onderhouden en bestendigen deze contacten.

Voor de Hattemse cultuuraanbieders (CAH) organiseert de cultuurcoach twee keer per jaar een bijeenkomst en zorgt hiermee dat ze elkaar weten te vinden en elkaar versterken. Ook coacht de cultuurcoach de vrijwilligers, om ervoor te zorgen dat de lessen interessant en activerend blijven voor de leerlingen. De cultuuraanbieders zijn gemiddeld ouder en dit vraagt om aandacht voor het toekomstbestendig houden van het erfgoed.

Ons gezamenlijk doel hiermee is om kinderen te laten profiteren van goede cultuureducatie waarbij ze plezier hebben en belangrijke vaardigheden leren. Omdat kinderen zich dankzij goede cultuureducatie ontwikkelen tot creatieve en kritische volwassenen die klaar zijn voor de uitdagingen van de 21e eeuw.

Helaas wordt door de voorgenomen bezuiniging de inzet van de Cultuurcoach van 0,4 fte (14,4 uur p/wk) naar 0.1 fte (3,6 uur p/wk) teruggebracht. Daardoor zal de zojuist benoemde inzet van de cultuurcoach voor zowel het onderwijs als de Hattemse musea en erfgoedlocaties niet meer worden gewaarborgd. Hiermee worden niet alleen zij getroffen, maar ook de kinderen zijn de dupe!

Het betekent dat het onderhouden en up to date houden van de erfgoedleerlijn hierdoor niet meer plaats kan vinden. Doorlopende leerlijnen zijn gewenst om cultuureducatie een vanzelfsprekende plek in de scholen te geven. En ieder kind krijgt in elk jaar een onderdeel van het zorgvuldig opgebouwde lesprogramma cultuur en erfgoed op school en niet alleen leuke eenmalige lessen en uitjes. Dat is een zorg die wij hebben!

Een andere zorg is de continuïteit van het aanbod vanuit de erfgoedaanbieders zelf. Het is lastig voor hen om voldoende vrijwilligers te krijgen en te behouden. De organisatie en planning van het bezoek van de leerlingen aan de erfgoedlocaties wordt tot op heden gecoördineerd door de cultuurcoach onderwijs vanuit Cultuurplein. De betrokken musea en erfgoedlocaties ontvangen alle geboekte lessen in een duidelijk overzicht. Met 1,5 uur per week inzet van de cultuurcoach kan een groot deel van de planning en organisatie niet meer worden verzorgd. Het gaat dan om afstemming over beschikbaarheid, tijd en locatie van zowel de ruim 48 schoolklassen en de beschikbaarheid, tijd en voldoende bekwame begeleiding bij alle ruim 7 betrokken erfgoedaanbieders. Maar ook om herziening van de planning bij verhindering en het verwerken van de facturatie aan de scholen en de erfgoedaanbieders. Deze coördinerende werkzaamheden kun je niet toewijzen aan leerkrachten of vrijwilligers van de musea en erfgoedlocaties, maar wanneer de uren er niet meer zijn, moeten we helaas tegen de scholen en erfgoedaanbieders zeggen: ‘Sorry, we hebben niet meer tijd om jullie te helpen.’

En dat geldt ook voor de voorstellingen voor de Kinderboekenweek, deze zullen hiermee gereduceerd worden naar één voorstelling in Hattem voor één groep leerlingen.

De deskundigheidsbevordering en afstemming in de samenwerking tussen de erfgoedpartijen en het onderwijs kan door voorgenomen bezuiniging onvoldoende worden begeleid door de cultuurcoach. Elk voorjaar passen we de website aan met alle nieuwe lessen en verwerken we aanpassingen die de erfgoedaanbieders kunnen doorgeven aan ons. De meeste erfgoedaanbieders zijn niet in de gelegenheid dit zelf af te stemmen, aan te passen en digitaal te verwerken. Met de huidige inzet vormt onze website hiermee ieder schooljaar een overzichtelijk platform van alle cultureel erfgoed aanbod voor de scholen. Met de voorgenomen bezuiniging zal dat geen vanzelfsprekendheid meer zijn.

Voor het onderwijs betekent de voorgenomen bezuiniging dat de scholing en deskundigheidsbevordering van de intern cultuur coördinator (ICC-er) en de continuïteit van de kennis over cultureel erfgoed en de lokale mogelijkheden, bij verloop, op deze wijze geen invulling kan krijgen.

Ook komt er een nieuwe regeling ‘Cultuureducatie met Kwaliteit’ (CMK) aan vanuit het Rijk. De ICC-ers moeten nu zelf een nieuw cultuurplan schrijven met daarin geanalyseerde verbeterwensen en nieuw doelen voor cultuureducatie opstellen. Het is voor de cultuurcoach niet meer mogelijk daarin te begeleiden. Ook een ICC

bijeenkomst voor alléén de gemeente Hattem, zodat ICC'ers kunnen sparren, bijscholing en eventueel coaching krijgen past niet meer.

In 2020 sloot de gemeente Hattem onder leiding van de cultuurcoach van Cultuurplein samen met alle culturele instellingen en scholen in Hattem een cultureel convenant af. Daarin spraken we af wat we de kinderen meegeven in hun rugzakje na 8 jaar basisonderwijs. Maar hoe willen we dat nu organiseren en hoe willen we dat bestendigen?

Samen met de gemeente Hattem hebben we in de afgelopen jaren afspraken gemaakt over een duurzame inzet van Cultuurplein voor cultuureducatie in Hattem. Ieder jaar worden deze afspraken opnieuw bestendigd en wordt hiermee ruimte gegeven voor een meerjarige en structurele inzet vanuit Cultuurplein. Het betreurt ons dat we door voorgenomen bezuiniging de structurele inzet van 0,4fte, niet kunnen voortzetten en we de kinderen uit Hattem niet de cultuureducatie kunnen bieden die alle betrokken partijen uit Hattem van wezenlijk belang vinden.

Wij vragen u hierbij dan ook om in te blijven zetten op een duurzame inzet van Cultuurplein voor cultuureducatie en voorgenomen bezuiniging op de cultuurcoach in heroverweging te nemen en de huidige inzet te handhaven voor 2025 en mogelijk verder.